

УДК 378.018.8:373.2.011.3-051]:791.228-049.7]:373.2](045)

[https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-3\(21\)-591-605](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-3(21)-591-605)

Гарбар Світлана Володимирівна викладач кафедри дошкільної освіти, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, вул. Садова, 2, м. Умань, 20301, тел.: (044) 264-52-54, <https://orcid.org/0000-0003-3013-2015>

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ДО ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИПЛІКАЦІЙНИХ ФІЛЬМІВ У РОБОТІ З ДІТЬМИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Анотація. У статті акцентовано увагу на необхідності підготовки фахівців нової генерації, спроможних адаптуватися до швидкоплинних змін у професійній діяльності, самостійно поповнювати професійні знання та збагачувати власний професійний досвід упродовж усього життя. Відмічено, що якісна професійна підготовка майбутніх вихователів до роботи з дітьми дошкільного віку в контексті сучасності визначається рядом умов професійного становлення особистості студентів: рівнем здобутих знань; компетентністю в професійній діяльності; стійкою мотивацією до навчання, професійним зростанням у педагогічній сфері та культурою особистості студента. Уточнено сутність і зміст базових понять дослідження, а саме: «мультиплікаційний фільм», «підготовка», «готовність», «професійна підготовка». Висвітлено особливості підготовки майбутнього фахівця дошкільної освіти до використання мультиплікаційних фільмів в освітньому процесі закладів дошкільної освіти на базі факультету дошкільної та спеціальної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. Означено, що дитяча мультиплікація є складником повсякденного життя кожної дитини, тому зусилля вихователів закладів дошкільної освіти, батьків мають бути спрямовані на пошук шляхів позитивного впливу та нейтралізації негативного впливу мультиплікаційних фільмів. Визначено мультиплікаційний фільм як один із найбільш ефективних засобів виховання дітей дошкільного віку. З'ясовано, що вивчення навчальної дисципліни «Теорія та методика використання мультиплікаційних фільмів» надає здобувачам вищої освіти базові теоретичні та практичні знання, допомагає майбутнім вихователям розуміти важливі аспекти використання мультиплікаційних

фільмів у роботі з дітьми, сприяє їхньому професійному зростанню, відтак готує майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до ефективного використання дитячої мультиплікації у вихованні та навчанні дітей дошкільного віку.

Ключові слова: підготовка, професійне становлення, інноваційні технології, діти дошкільного віку, мультиплікаційні фільми.

Garbar Svitlana Volodymyrivna teacher of the Department of Preschool Education, Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University, 20301, Uman, St. Sadovaya, 2, tel.: (044) 264-52-54, <https://orcid.org/0000-0003-3013-2015>

PREPARATION OF FUTURE PRESCHOOL EDUCATIONAL INSTITUTIONS FOR THE USE OF CARTOON FILMS IN WORKING WITH PRESCHOOL CHILDREN

Abstract. The article focuses on the need to train a new generation of specialists who are able to adapt to rapid changes in professional activity, independently replenish professional knowledge and enrich their own professional experience throughout their lives. It is noted that high-quality professional training of future educators to work with preschool children in the context of modernity is determined by a number of conditions for the professional development of students' personalities: the level of acquired knowledge; competence in professional activity; sustainable motivation to study, professional growth in the pedagogical field and the culture of the student's personality. The essence and content of the basic concepts of the research, namely: "animated film", "preparation", "readiness", "professional training" have been clarified. The specifics of preparing a future specialist in preschool education for the use of animated films in the educational process of preschool education institutions based on the Faculty of Preschool and Special Education of Uman State Pedagogical University named after Pavel Tychyna are highlighted. It was determined that children's cartoons are a part of every child's everyday life, therefore the efforts of preschool teachers and parents should be directed at finding ways to have a positive impact and neutralize the negative impact of cartoon films. The cartoon film was identified as one of the most effective means of educating preschool children. It was found that the study of the academic discipline "Theory and methods of using cartoon films" provides students of higher education with basic theoretical and practical knowledge, helps future educators understand the important aspects of using cartoon films in working with children, contributes to their professional growth, thus prepares future educators of

institutions of preschool education to the effective use of children's cartoons in the education and training of preschool children.

Keywords: training, professional development, innovative technologies, children of preschool age, animated films.

Постановка проблеми. Оновлення змісту дошкільної освіти, гуманізація її цілей та принципів, забезпечення якісного провадження освітньої діяльності в закладах дошкільної освіти потребує підготовки професійно-компетентного, творчого педагога дошкільного профілю, здатного до вирішення актуальних питань розвитку, виховання та навчання дітей в умовах сьогодення. Важливість цього питання підкреслюється модернізацією змісту дошкільної освіти, який визначено Базовим компонентом дошкільної освіти в Україні, державними програмами розвитку та виховання дошкільників, де актуалізуються вимоги не лише до змісту освітніх програм, а й до професійної компетентності педагогів та організації розвивального середовища.

У цьому контексті вагомою актуальністю набуває підготовка майбутніх вихователів дітей дошкільного віку до застосування інноваційних технологій в освітньому процесі закладів дошкільної освіти, зокрема використання мультиплікаційних фільмів, які є засобом виховання дітей. Відтак, якість професійної підготовки педагогів дошкільного фаху зумовлює рівень освіченості і вихованості майбутнього покоління.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження сутності професійно-педагогічної підготовки вихователя та специфіки роботи вихователів дошкільної освіти розкрито у напрацюваннях багатьох вітчизняних вчених. Важливі дослідницькі пошуки, які нас цікавлять, призвели до отримання важливих наукових результатів в питанні дослідження професійно-педагогічної підготовки фахівців дошкільної освіти – серед важливих робіт, на які ми звернули увагу, можемо виділити Л. Артемової, А. Богуш, А. Беленької, Н. Гавриш, І. Дичківської, Н. Карпенка, К. Крутій, О. Кучерявого та ін. Використання мультиплікаційних фільмів є предметом вивчення українських та зарубіжних вчених, зокрема: сутність мультиплікації та деякі психологічні особливості мультфільмів досліджували Н. Капельгородська, Б. Крижанівський, О. Шупик та ін.; психологічні особливості сприйняття дітьми телевізійної продукції аналізували К. Дудкіна, Є. Захарова, О. Квашук, Б. Степанцева та ін.; прикладні аспекти застосування мультиплікаційного мистецтва у роботі з дітьми описано у дослідженнях Л. Гордієнко, Л. Курдюкової; специфіка мультиплікації як виду

кіномистецтва розкривається у працях провідних режисерів вітчизняної мультиплікації І. Іванова-Вано, Р. Качанова та ін.; вплив мультфільмів на розвиток психічної та емоційно-вольової сфери досліджували Н. Северенчук, Л. Чорна, І. Шульга та ін.

Мета статті - висвітлити головні аспекти підготовки майбутніх вихователів до використання мультиплікаційних фільмів в роботі з дітьми дошкільного віку.

Виклад основного матеріалу. Актуальність і важливість проблеми якісної підготовки вихователя для оновленої системи дошкільної освіти спонукали нас до висвітлення особливостей підготовки майбутнього фахівця до використання мультиплікаційних фільмів в освітньому процесі закладів дошкільної освіти на факультеті дошкільної та спеціальної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Хотілося б зауважити, що підготовка майбутніх фахівців до професійної діяльності оцінюється не лише результативністю їх фахового становлення, але й ефективністю особистісного зростання та включає наступні складові компоненти: зміст підготовки відповідно до цілей, конкретних завдань та специфіки професійної кваліфікації цієї підготовки (зміст підготовки розглядається як мета та результат фахової підготовки у відповідності до освітньо-кваліфікаційного рівня); педагог як конструктор та організатор процесу навчання, розвитку і виховання майбутнього фахівця; педагогічний інструментарій – методи, прийоми, засоби навчальної взаємодії, організаційні форми навчання; суб'єкт навчання як активний учасник навчальної діяльності, результатом якої є особистісне оволодіння професійним досвідом та вміння його творчо застосовувати у майбутній діяльності [1]. З огляду на вищезазначене, підготовка майбутніх вихователів є актуальним та значущим питанням і базується на ефективній побудові навчального процесу вищого навчального закладу.

За визначенням О. Абдуліної, підготовка майбутнього педагога – це процес формування та збагачення настанов, знань і вмінь, що необхідні майбутньому фахівцю для адекватного виконання специфічних завдань навчально-виховного процесу [2, с. 40].

Одне з найбільш повних визначень поняття підготовки у своєму докторському дослідженні наводить Т. Танько: професійна підготовка – це система організаційних та педагогічних заходів, які забезпечують формування в особистості професійної спрямованості, системи знань, навичок, умінь і професійної готовності, що, в свою чергу, визначається як суб'єктивний стан особистості, яка вважає себе здатною і

підготовленою до виконання певної професійної діяльності та прагне її виконати [2].

Якщо йдеться про підготовку до педагогічної діяльності як професійної, доцільним є використання терміну «професійно-педагогічна підготовка». Найчастіше підготовку студентів до педагогічної діяльності дослідники пов'язують з її кінцевим результатом – формуванням готовності до певного виду педагогічної діяльності. Так, Г. Троцько зазначає, що сутністю підготовки студентів до педагогічної діяльності є система змістовно-педагогічних та організаційно-методичних заходів, спрямованих на забезпечення готовності майбутнього педагога до педагогічної діяльності [2].

Важливими для нашого дослідження є погляди В. Кривди, яка у визначенні готовності майбутнього фахівця дошкільної освіти до педагогічної діяльності визначає критерії: ціннісне ставлення до майбутньої діяльності, сформованість педагогічного мислення та комунікативних здібностей, а загальним показником розвитку педагогічної діяльності майбутнього вихователя виступає міра його всебічної педагогічної активності у педагогічній діяльності [9, с. 90].

В контексті дослідження, під змістом підготовки розуміємо систему педагогічних знань, практичних умінь і навичок, необхідних для здійснення професійних функцій вихователя. Слід підкреслити, що в процесі фундаментальної професійної підготовки студентів дошкільних факультетів враховуються положення Базового компонента дошкільної освіти, який визначає нові правові орієнтири дошкільної освіти, а саме визнання самоцінності дошкільного дитинства, його особливої ролі в розвитку особистості; збереження дитячої субкультури; створення сприятливих умов для формування особистісної зрілості дитини, її базових якостей; пріоритет повноцінного проживання дитиною сьогодення у порівнянні з підготовкою до майбутнього етапу життя; повага до дитини, врахування індивідуального особистого досвіду дошкільника; компетентнісний підхід до розвитку особистості, збалансованість набутих знань, умінь, навичок, сформованих бажань, інтересів, намірів та особистісних якостей і вольової поведінки дитини.

На нашу думку, рівень підготовки майбутнього вихователя до роботи з дітьми дошкільного віку визначається сформованістю необхідних знань, умінь і навичок. В цілісному педагогічному процесі як складній, динамічній системі, в основі якої лежить педагогічна діяльність, органічно поєднується навчання, виховання і розвиток вихованців.

У нинішньому баченні розвитку педагогічного процесу варто звернути увагу на те, що суспільне дошкільне виховання на сучасному

етапі свого розвитку та трансформації потребує оновлення, удосконалення та запровадження нових підходів. Дитина дошкільного віку третього тисячоліття – нова особистість, на формування якої безпосередньо та опосередковано впливають різноманітні фактори сьогодення: соціальні, природні, екологічні, інформаційні тощо. Розвиток, виховання та навчання дошкільників в умовах їх життєдіяльності розглядається теоретиками та практиками в динаміці, на гуманістичних засадах особистісно зорієнтованої моделі партнерської взаємодії. Однак аналіз реального процесу життєдіяльності дитячої спільноти свідчить про відчутні труднощі в реалізації індивідуалізації виховання. Дуже гостро стоїть питання про створення гуманного освітньо-виховного середовища, спрямованого на виховання цілісної гармонійної особистості. Як зазначає О. Мельникова, освітньо-виховний простір закладу дошкільної освіти виступає платформою не лише у формуванні соціально компетентної особистості дитини дошкільного віку, а й у здатності та набутті навичок до активного, творчого впровадження набутого досвіду, тобто до регуляції досягнень, поведінки, діяльності [10]. У центрі виховного процесу – дитина з її унікальними здібностями та задатками. Саме тому сьогодні є необхідним використання інноваційних технологій навчання, які готують компетентнісного фахівця дошкільної освіти, що, в свою чергу, матиме можливість ефективно вирішувати вищезазначені проблеми.

У процесі підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти недостатньо приділяти увагу формуванню фахової компетентності лише за допомогою передачі великої кількості інформації лекційно. Оскільки студенти прагнуть знань, необхідно використовувати такі технології, що можуть створити умови для ефективного науково-методичного супроводу майбутніх вихователів, підвищення рівня їхньої готовності до застосування педагогічних інновацій у професійній діяльності. Саме застосування інноваційних форм та методів навчання сприятиме розвитку творчих здібностей студентів, формуванню в них навичок науково-дослідницької роботи, зацікавленості в оволодінні знаннями, необхідними для подальшої педагогічної діяльності.

У зв'язку з надзвичайно активним впровадженням в діяльність дітей різних інформаційно-телекомунікаційних технологій, які по суті формують нову соціальну культуру в суспільстві, та завдяки яким, доступ до різної медіапродукції став фактично масштабнішим як на рівні сім'ї, дитячого соціуму та закладу освіти, виникла проблема

вивчення цього феномену та побудови психолого-педагогічних рекомендацій з оптимального використання їх з урахуванням впливу змістових ознак, що реалізуються ними [3].

Актуальність вивчення мультиплікаційних фільмів зумовлюється важливістю періоду дошкільного дитинства у формуванні базових якостей і основ особистості дитини та безпосереднім контактом дитини з електронними засобами інформації, що впливають на формування та розвиток цінностей і світоглядних позицій дошкільника. Адже, комп'ютерні технології, телебачення, мультфільми із раннього дитинства займають значне місце в життєвому просторі дитини та можуть слугувати як потужним засобом її виховання, так і небезпечним чинником впливу на неї. Тому, особливості використання мультиплікаційних фільмів для виховання дошкільників потребують ґрунтовного вивчення та аналізу.

Мультфільм, мультиплікація, анімаційний фільм, мультиплікаційне кіно – вид кіномистецтва, який створюється шляхом зйомки послідовних фаз руху мальованих (графічна або мальована мультиплікація) або об'ємних (об'ємна або лялькова мультиплікація) об'єктів [8].

Дослідження науковців (Б. Крижанівський, І. Пенчук) свідчать, що мультиплікацію слід розуміти, як вид оригінального мистецтва, що народилося на стику інших видів мистецтв і ввібрало у себе їх риси. Перш за все, це такі види мистецтва, як графіка, живопис, поезія, музика та ін., тобто мультиплікацію характеризують як мистецтво оживлених малюнків або намальованого руху, саме тому ототожнюють її з анімацією [8].

Досить вдалим є визначення Р. Силко, сутності поняття мультиплікація, яке він трактує як універсальну та інтернаціональну мову спілкування дітей та дорослих усього світу. Мультиплікація є дуже близькою до світу дитинства, бо в ній завжди присутня гра, злет фантазії й немає нічого неможливого. Мультиплікація є універсальним багатограним засобом розвитку дитини у сучасному візуально насиченому світі. Виразні засоби мультиплікації є найбільш природніми для дитячого віку стимуляторами творчої активності та розкритості мислення [6, с.188].

Аналіз літературних джерел (А. Бірюкович, С. Іванова, Н. Лисенко та ін.) свідчить, що використання мультиплікаційних фільмів в навчально-виховному процесі закладу дошкільної освіти позитивно впливає на рівень розвитку пізнавальної сфери дітей, сприяє підвищенню зацікавленості дошкільнят у навчанні, стимулює пізнавальну активність,

урізноманітнє навчальну діяльність, вносить у неї елемент цікавості, розвиває мислення, мовлення, пам'ять, уяву, увагу тощо [4, с. 118]. У вихованні дітей дошкільного віку вважаємо доцільним використання мультиплікаційних фільмів, що впливають на свідомість дітей і, з одного боку, виконують виховну функцію, з іншого – пізнавальну, розвивальну та навчальну.

Погоджуємося з думкою Л. Гордієнко, яка вважає, що вплив мультиплікаційних фільмів на розвиток дітей дошкільного віку можна пояснити дією трьох основних психологічних механізмів: зараження – процес передачі емоційного стану від одного індивіда до іншого, емоційне занурення дошкільника у мультфільм, переймання емоційного стану мультиплікаційних персонажів; навіювання – вплив на особистість дитини вербальними або невербальними засобами, які викликають певні стани, створюють деякі відчуття, формують уявлення, будують певне сприйняття світу, формують стереотипну поведінку; наслідування, як особлива форма поведінки особистості, що полягає у відтворенні нею дій інших осіб. У дошкільників механізм наслідування дуже розвинений, оскільки допомагає формувати власну поведінку. Тому, часто можна спостерігати як діти наслідують поведінку та вчинки героїв мультфільмів, при цьому вважаючи їх абсолютно правильною [6, с.59]. Так, мультиплікаційні фільми, при правильному відборі, можуть бути прекрасним засобом виховання дітей дошкільного віку [5, с. 243].

Враховуючи вищезначене, використання мультиплікаційних фільмів передбачає знання педагога методики використання мультиплікації та підготовленість до вибору сюжетів дитячої мультиплікації продукції, що найбільше впливає на виховання дітей дошкільного віку; позитивний психологічний клімат освітнього процесу; використання ігор, педагогічних ситуацій та бесід з дітьми із вбудованими відео-сюжетами; підготовленість педагога до використання мультиплікаційних фільмів [12, с. 85].

Підготовка фахівців дошкільної освіти ОС «Бакалавр», Уманського державного педагогічного університету, до використання мультиплікаційних фільмів відбувається в процесі вивчення навчальної дисципліни «Теорія та методика використання мультиплікаційних фільмів», яка, відповідно до навчального плану, вивчається після засвоєння змісту фахових методик дошкільної освіти.

Актуальність і важливість проблеми якісної підготовки вихователя для оновленої системи дошкільної освіти спонукали нас до висвітлення особливостей підготовки майбутнього фахівця до використання мультиплікаційних фільмів в освітньому процесі закладів дошкільної

освіти на базі факультету дошкільної та спеціальної та спеціальної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Зміст навчання здобувачів вищої освіти ОС «Бакалавр» Уманського державного педагогічного університету поділяється на нормативну та варіативну частину. Варіативна частина змісту навчання передбачає дисципліни вільного вибору студента і може змінюватися щороку за рішенням Вченої ради університету. «Положення про порядок вільного вибору навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини» забезпечує реалізацію здобувачами вищої освіти права на вибір навчальних дисциплін. Це Положення забезпечує умови для формалізації процедури: формування та доведення до здобувачів вищої освіти переліку навчальних дисциплін вільного вибору; здійснення вибору здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін із сформованого переліку; організації подальшого вивчення обраних дисциплін (формування мобільних груп); визначення результатів навчання за обраними дисциплінами [13].

Вибір здобувачем вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, що складає не менше як 25% загальної кількості кредитів ЄКТС, створює умови для досягнення ними таких цілей:

- поглибити професійні знання в межах обраної освітньої програми та здобути додаткові спеціальні професійні компетентності, у тому числі із здобуттям професійної кваліфікації (якщо це передбачено освітньою програмою);

- поглибити свої знання та здобути додаткові загальні і загально-професійні компетентності в межах спеціальності або споріднених спеціальностей і галузі знань;

- ознайомитися із сучасним рівнем наукових досліджень у інших галузях знань та розширити або поглибити результати навчання за загальними компетентностями.

Аналіз навчального плану 2023 року спеціальності 012 Дошкільна освіта, який є основним документом, що визначає зміст цього напрямку в закладі вищої освіти, засвідчив, що дисципліна «Теорія та методика використання мультиплікаційних фільмів» входить до варіативної частини психолого-педагогічної і методичної підготовки. З'ясовано, що вивчення навчальних дисциплін нормативної частини на I–IV курсах психолого-педагогічної і методичної підготовки («Основи педагогічної майстерності», «Загальна психологія», «Загальна педагогіка», «Основи наукових досліджень», «Історія педагогіки», «Педагогіка дошкільна» та ін.)

дають здобувачам вищої освіти базові теоретичні та практичні знання, які при вивченні дисципліни «Теорія та методика використання мультиплікаційних фільмів» допомагають логічно і послідовно усвідомити сутність формування особистості дитини дошкільного віку, особливості вікових періодів та провідних видів діяльності дитини.

Теорія та методика використання мультиплікаційних фільмів – це навчальна дисципліна, яка готує майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до ефективного використання мультиплікаційних фільмів у вихованні та навчанні дітей дошкільного віку.

Проаналізуємо мету, завдання, знання та уміння здобувачів освіти, якими вони повинні оволодіти в ході вивчення навчальної дисципліни. Тож, програма з навчального курсу «Теорія та методика використання мультиплікаційних фільмів» розроблена для студентів II курсу спеціальності 012 Дошкільна освіта. Мета курсу – підготовка майбутніх вихователів до практичної реалізації загальних та фахових компетентностей в процесі організації навчально-виховної діяльності дітей у закладі дошкільної освіти засобами дитячої мультиплікації. Завданням курсу є забезпечення формування загальних та фахових компетентностей відповідно до освітньо-професійної програми. Програма навчальної дисципліни «Теорія та методика використання мультиплікаційних фільмів» складається із 2 модулів: 1. Теоретико-методологічні засади використання мультиплікаційних фільмів у роботі з дітьми дошкільного віку; 2. Використання мультиплікаційних фільмів у практиці роботи сучасних закладів дошкільної освіти.

Зміст першого модуля розкриває сутність навчальної дисципліни, наукові основи використання мультиплікаційних фільмів: короткий історичний нарис виникнення мультиплікаційних фільмів; аналіз вітчизняних та зарубіжних досліджень культури використання медіа-продукції у роботі з дітьми дошкільного віку; сучасні підходи до розуміння сутності та завдань виховання культури використання медіа-продукції у дітей дошкільного віку; обґрунтування компонентів вихованості основ культури використання медіа-продукції у дітей дошкільного віку; психолого-педагогічні особливості сприймання медіа-продукції дітьми дошкільного віку; вікові особливості сприймання дошкільниками друкованої та екранної медіа-продукції; психолого-педагогічні вимоги до змісту мультфільмів; вплив перегляду мультфільмів та телепередач на розвиток психічних процесів та формування особистісних рис дитини дошкільного віку [7].

У результаті вивчення другого модуля здобувачі освіти вивчають: роль мультиплікаційних фільмів у становленні особистості дитини;

концептуальні джерела мультиплікаційної терапії; використання пасивної мульт-терапії на розвивальних заняттях; активна мульт-терапія; вплив сучасних мультфільмів на процес соціалізації дітей; роль казок та мультфільмів у мовленнєвому розвитку дітей; етапи мовленнєвої роботи з фрагментами мультфільмів; організаційні засади використання мультиплікаційних фільмів у педагогічній діяльності вихователя закладу дошкільної освіти; мультимедіа головний помічник вихователя; можливості використання світлової та звукової техніки в освітньому процесі; мультимедійні презентації; аналіз сучасного стану медіа-дидактичного забезпечення освітнього процесу; педагогічні умови використання мультиплікаційних фільмів у педагогічній діяльності вихователя закладу дошкільної освіти; критерії добору якісних мультфільмів; технологія використання мультфільмів як освітнього засобу; використання мультиплікаційних і розвивальних фільмів за освітніми лініями.

Лекції у межах вивчення навчальної дисципліни «Теорія та методика використання мультиплікаційних фільмів» мають свої особливості. Ми використовуємо різні види лекцій: вступна лекція, оглядові лекції, лекція-візуалізація, лекція-бесіда. Теоретичні знання передбачено закріпити під час проведення практичних занять, змістом яких є ознайомлення з інноваційно-пошуковою роботою педагога в організації освітньої діяльності дітей шляхом використання мультиплікаційних фільмів в закладах дошкільної освіти та самостійного підбору студентами тематики дитячої мультиплікації, які сприяють всебічному вихованню, навчанню та розвитку дітей дошкільного віку. Підготовка до практичних занять передбачає ознайомлення із методичними рекомендаціями та матеріалами для самостійного вивчення. Метою практичних занять є формування, поглиблення, систематизація знань студентів отриманих на лекційних заняттях та під час самостійної роботи, застосування їх у практичній діяльності. На початку заняття проводимо вправи «Годинник очікувань», «Сходи», «Презентація», «Три головних слова про себе» та ін. з метою з'ясування очікувань від заняття, рівня знань з даної теми. Крім цього, до практичних занять студенти готують презентації, оформлюють картотеки, пишуть повідомлення, доповіді, реферати, переглядають та аналізують мультиплікаційні фільми.

Проведення практичних занять спрямоване на розширення у студентів знань щодо загальної проблематики курсу, озброєння сукупністю вмінь придбання нової наукової інформації, формування навичок роботи з різними джерелами інформації (законодавчими,

нормативними документами, програмами виховання, навчання і розвитку дітей, науковими, навчальними, методичними джерелами, періодикою), перетворення інформації та подання її в різних формах (виступ, цитата, теза, анотація, реферат, презентація тощо).

Практичні заняття заплановані у вигляді «Круглого столу» та інших форм проведення, де студенти проявляють самостійність і творчу активність, спрямовану на розширення та деталізацію знань, здобутих на лекціях і в процесі виконання завдань самостійної роботи, а також здобувають вміння висловлювати особистісну точку зору, аргументувати її. Такий підхід, на нашу думку, сприяє формуванню професійних умінь, підвищенню рівня готовності майбутніх вихователів до використання мультиплікаційних фільмів в освітній процес закладів дошкільної освіти.

Зокрема, під час вивчення курсу «Теорія та методика використання мультиплікаційних фільмів» виділено вміння здійснювати інноваційно-пошукову діяльність в галузі методики виховання та навчання дошкільників засобами мультиплікаційних фільмів, що передбачено під час вивчення теми: «Інноваційно-пошукова робота педагога в організації освітньої діяльності дітей».

Навчальною програмою також передбачено виконання студентами індивідуального навчально-дослідного завдання - підготовка і захист навчального проекту «Виховання дошкільників засобами мультиплікаційних фільмів». Виділено основні компоненти навчального проекту: Інтернет-ресурси - вихователю; мультиплікаційні фільми для дошкільників; розробка і оформлення серії навчальних матеріалів для дошкільників (презентацій, публікацій, конспектів занять, дидактичних матеріалів за обраними напрямками); методичні матеріали вихователя тощо.

Вивчення курсу «Теорія та методика використання мультиплікаційних фільмів» передбачає підсумковий контроль: виявлення, вимірювання і оцінювання знань, умінь здобувачів освіти. Основною дидактичною функцією контролю знань є забезпечення зворотного зв'язку між викладачем і здобувачем освіти, отримання педагогом об'єктивної інформації про ступінь засвоєння навчального матеріалу, своєчасне виявлення недоліків і прогалин в знаннях. Програма дисципліни включає такі види контролю: проміжний контроль, поточний контроль, підсумковий контроль. Підсумковий контроль і отримання позитивної оцінки передбачає: а) оцінку проміжної атестації; б) оцінку відвідуваності занять і активність в аудиторії. Форма проведення підсумкового контролю: усна.

Результатом вивчення зазначеної навчальної дисципліни є: демонстрування студентами вміння добирати форми та методи інноваційної діяльності у використанні мультиплікаційних фільмів. Набуті знання та вміння студенти мають можливість проявити під час виробничої практики у закладах дошкільної освіти, яка є невід'ємною частиною навчального процесу.

Висновки. Фахова підготовка майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти є організованим освітнім процесом, що спрямований на оволодіння спеціальними знаннями, вміннями і навичками, розвиток особистісно-професійних якостей, що необхідні для подальшої успішної педагогічної діяльності.

Таким чином, опанування здобувачами вищої освіти спеціальності 012 Дошкільна освіта змісту навчальної дисципліни «Теорія та методика використання мультиплікаційних фільмів» з використанням різних форм, методів, прийомів, сприятиме формуванню системи знань, умінь та навичок, які відповідають вимогам сучасності та дозволять ефективно їх реалізувати у майбутній практичній діяльності вихователя закладу дошкільної освіти, а відтак, допомагатиме майбутнім вихователям розуміти важливі аспекти використання мультиплікаційних фільмів у роботі з дітьми дошкільного віку.

Подальші наукові дослідження можуть бути спрямовані на розробку методичних аспектів застосування мультиплікації при роботі з дітьми.

Література.

1. Беленька Г.В. Вихователь дітей дошкільного віку: становлення фахівця в умовах навчання: монографія. Київ: Світич, 2006. 304 с.
2. Гавриш І. В. Теоретико-методологічні основи формування готовності майбутніх учителів до інноваційної професійної діяльності: дис. д-ра пед. наук: 13.00.04. Харків, 2006. 475 с.
3. Дудкіна К. А. Мультфільм як засіб психологічного впливу на особистість дитини. *Наука і освіта*. 2012. № 3. С. 55–59.
4. Квашук О.В. Телебачення, як фактор соціалізації молодших школярів. *Наукові записки. Серія «Психологія і педагогіка»*. 2004. Вип.5. С.117-123.
5. Колонтаєвська С.В. Особливості використання дитячої мультиплікації як засіб виховання основ культури поведінки старших дошкільників. *Проблеми освіти: збірник наукових праць ВДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»*. 2019. Вип.91. С.241–245.
6. Силко Р.М. Мульт-терапія як технологія виховання дітей. Активна мульт-терапія. *Вісник. Серія: Педагогічні науки*. 2014. № 120. С. 188–190.
7. Дишель К. А. Теоретична модель дослідження мультиплікаційних засобів як чинника емоційного розвитку молодших школярів. Актуальні проблеми психології: зб. наук. праць Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України. К., 2014. Вип. 13. С. 190–197.

8. Крижанівський Б. М. Мистецтво мультиплікації. К.: Мистецтво, 1981. 117 с.
9. Кривда В.С. Готовність майбутніх фахівців дошкільної освіти до педагогічної діяльності. Психолого-педагогічний супровід розвитку особистості дитини в умовах закладу дошкільної освіти і сім'ї: матеріали III Всеукр. наук.-практ. конф. Умань: Візаві, 2021. С. 90.
10. Мельникова О. М. Безпечний освітньо-виховний простір як середовище для здійснення превентивної роботи з дітьми в закладі дошкільної освіти. *Ввічливість. Humanitas*, 2, 2022. С. 31–37.
11. Гордієнко Л. О. Вплив анімаційних фільмів на рівень тривожності дітей молодшого шкільного віку. *Вісн.: ДНУ. Серія: Педагогіка і психологія*. 2012. № 18. С. 57–65.
12. Гарбар С.В. Педагогічні умови використання мультиплікаційних фільмів у вихованні та навчанні дітей дошкільного віку. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Педагогіка. Соціальна робота*. 2021. Випуск 1 (48). С. 83-88.
13. URL: <https://fdo.udpu.edu.ua/realizatsiya-prav-zdobuvachiv-na-vilnyj-vybir-dystyplin/>

References:

1. Belenka H.V. (2006). Educator praescindendi filios: artifex factus in condicionibus discendis: monographus. [Educator of preschool children: becoming a specialist in learning conditions: monograph]. Kyiv: Svitych, 304 [In Ukrainian].
2. Havrysh I. V. (2006). Bases theoriae et methodologicae formationis promptitudinis futurorum doctorum a portitor activitatem professionalem: diss. Ped. Scientiae [Theoretical and methodological foundations of the formation of the readiness of future teachers for innovative professional activity: diss. ... Dr. Ped. of science]. Kharkiv, 475 [In Ukrainian].
3. Dudkina K. A. (2012). Karikatura kaip psichologines įtakos priemone vaiko asmenybei [A cartoon as a means of psychological influence on a child's personality]. *Mokslas ir svietimas – Science and education*, 3, 55-59 [In Ukrainian].
4. Kvashuk O.V. (2004). Televizija kaip jaunesnių moksleivių socializacijos veiksnys [Television as a factor in the socialization of younger schoolchildren]. *Mokslines pastabos. Serija "Psichologija ir pedagogika" – Scientific notes. Series "Psychology and pedagogy"*, 5, 117-123 [In Ukrainian].
5. Kolontaevska S.V. (2019). Peculiaritas utendi viverra liberorum ut instrumentum educationis fundamentales culturae morum seniorum preschoolers [Peculiarities of using children's cartoons as a means of educating the basics of the culture of behavior of older preschoolers]. *De educatione problemata: collectio operum scientificorum VДNU "Institutum modernisationi contenti Educationis"*, 241–245 [In Ukrainian].
6. Silko R.M. (2014). Karikaturų terapija kaip tevystes technologija. Aktyvi animacinių filmų terapija [Cartoon therapy as a technology for raising children. Active cartoon therapy]. *Biuletėnis. Serija: Pedagoginiai mokslai – Visnyk. Series: Pedagogical sciences*, 120, 188-190 [In Ukrainian].
7. Dyshel K. A. (2014). Teorinis daugybos priemonių tyrimo modelis kaip jaunesnių moksleivių emocines raidos veiksnys [Theoretical model of the study of multiplication tools as a factor of emotional development of younger schoolchildren]. *Faktines psichologijos problemas: coll. Mokslų. Ukrainos nacionalines pedagoginių mokslų akademijos G.S. Kostyuko psichologijos instituto darbai – Actual problems of psychology: coll. of science Proceedings of the H.S. Kostyuk Institute of Psychology of the National Academy of Sciences of Ukraine*, 13, 190–197 [In Ukrainian].

8. Kryzhanivsky B. M. (1981). Animacijos menas [The art of animation]. Kyiv: Mystetstvo, 117 [In Ukrainian].

9. Kryvda V.S (2021). Praeparatio futurae educationis praescindendi artifices ad actiones paedagogicae [The readiness of future preschool education specialists for pedagogical activity]. Psychologicum et paedagogicum subsidium a explicandum personalitatem infantis in condicionibus institutionis educationis praescindendae et familiae: materiae III All-Ukr. scientia et usu conf. Uman: Visavy, 90 [In Ukrainian].

10. Melnikova O. M. (2022). Tutum spatium educationis et educationis sicut ambitus ad praecavendum laborem cum pueris in institutione educationis praescindenda [Safe educational and educational space as an environment for preventive work with children in a preschool education institution]. *Urbanitas. Humanitas*, 2, 31–37 [In Ukrainian].

11. Gordienko L. O. (2012). Animacinių filmų įtaka pradines mokyklos amžiaus vaikų nerimo lygiui [The influence of animated films on the level of anxiety of children of primary school age]. *Visn. DUGNAS. Serija: Pedagogika ir psichologija – Publication: DNU. Series: Pedagogy and psychology*, 18, 57 – 65 [In Ukrainian].

12. Harbar S.V. (2021). Pedagogines animacinių filmų naudojimo sąlygos ikimokyklinio amžiaus vaikų auklėjime ir ugdyme [Pedagogical conditions for the use of animated films in the education and training of preschool children]. *Uzhhorodo universiteto mokslinis biuletenis. Serija: Pedagogika. Socialinis darbas – Scientific Bulletin of Uzhhorod University. Series: Pedagogy. Social work*, 1 (48), 83-88 [In Ukrainian].

13. URL: <https://fdo.udpu.edu.ua/realizatsiya-prav-zdobuvachiv-na-vilnyj-vybir-dystsyplin/>